

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»
08 липня 2015 року № 152-Н

Форма № П - 2.04

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ проф. Рогоза М.Є.
« ____ » _____ 2016 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни «ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА ТА
СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ»**

підготовки бакалавра

спеціальності 081 «Право»

Інституту економіки, управління та інформаційних технологій

Полтава – 2016

Робоча навчальна програма з навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» для студентів спеціальності 081 «Право»

Укладач:

Терела Г.В. – к.і.н., доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» ;

Робоча навчальна програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри правознавства протокол № 11 від 30 червня 2016 р.
Зав. кафедри _____ проф. Г.В.Лаврик

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної групи з напрямку підготовки / спеціальності
протокол № __ від __ _____ 2016 р.
_____ проф. Г.В.Лаврик

ПОГОДЖЕНО

Методист 1 категорії
науково-навчального центру
_____ В.М. Забара
«__» _____ 2016 р.

ЗМІСТ

Вступ		4
Розділ 1.	Загальна характеристика навчальної дисципліни	7
Розділ 2.	Робочий графік навчальної дисципліни на семестр	8
Розділ 3.	Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять	9
Розділ 4.	Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни	11
Розділ 5.	Самостійна робота студентів	22
Розділ 6.	Методики активізації процесу навчання	29
Розділ 7.	Система поточного та підсумкового контролю	31
Розділ 8.	Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки навчального процесу	34
Розділ 9.	Інформаційно-методичне забезпечення	34

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавра» спеціальності 081 «Право».

Навчальна дисципліна «Юридична техніка та складання процесуальних документів», який вивчають студенти ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», покликана не тільки вдосконалити та поглибити знання студентів про поняття, особливості, види юридичних документів, правила та засоби юридичної техніки, а й сформувати вміння і навички щодо роботи з юридичними документами, укладання та редагування управлінських, кадрових процесуальних документів. Знання та правильне застосування засобів, правил і прийомів юридичної техніки дозволяє створювати грамотні, якісно оформлені нормативно-правові та індивідуальні акти, що є незамінним атрибутом сучасної професійної діяльності юриста.

Предметом навчальної дисципліни є система правових норм, закладених у нормативно-правових актах щодо правової регламентації роботи з юридичними документами, порядку виконання операцій з юридичними документами; вимог, яким повинні відповідати документи.

Міждисциплінарні зв'язки визначаються інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних, а також юридичних дисциплін. Програма курсу враховує набуті студентами знання під час вивчення курсів «Теорія держави та права», «Адміністративний процес», «Господарський процес», «Кримінальний процес», «Цивільний процес», готує їх до вивчення у майбутньому інших навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» структурована згідно з особливостями організації навчального процесу і складається з двох логічно взаємопов'язаних змістових модулів. Важливу роль програма відводить питанням, які присвячені з'ясуванню місця юридичної техніки в структурі теорії права, вивченню правил, засобів та прийомів юридичної техніки. Значний практичний інтерес становлять особливості юридичної техніки складання актів адміністративного, господарського, кримінального та цивільного судочинства, а також

техніка створення документів у сфері управлінської, кадрової та інтелектуальної діяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Юридична техніка.

Модуль 2. Складання процесуальних документів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» є вдосконалення та поглиблення знань про поняття, особливості, види юридичних документів; формування у студентів уявлення про місце юридичної техніки у правотворчій, правозастосовній та інтерпретаційній діяльності; отримання знань стосовно техніко-юридичних прийомів і засобів та навичок їх використання при роботі з юридичними документами.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» є опанування найважливіших категорій та положень юридичної техніки, особливостей укладання юридичних документів з огляду на їх призначення та види; ознайомлення з системою ведення юридичних документів та з їх класифікаційними характеристиками; вироблення навичок складання юридичних документів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- поняття та види юридичних документів;
- зміст правових норм, що регулюють діяльність у сфері юридичного документообігу;
- місце юридичної техніки в структурі теорії права;
- техніко-юридичні засоби: юридичну мову, юридичне письмо, юридичні конструкції, правові аксіоми, презумпції, фікції, символи, преюдиції, застереження;
- теоретичні та практичні основи складання юридичних документів різного правового спрямування.

вміти:

- обирати необхідну лексичну, граматичну форму при написанні документів;
- правильно розташувати реквізити документів, дотримуючись вимог державних стандартів та нормативно-правових актів;
- послідовно й логічно викладати необхідну інформацію;
- вільно застосовувати на практиці навички складання процесуальних документів адміністративного, господарського,

кримінального, цивільного судочинства із дотриманням вимог юридичної техніки;

– систематизувати й зберігати документи.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години, 4 кредити ЄКТС.

Робоча навчальна програма складена відповідно до програми навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів», затвердженої Вченою радою ПУЕТ _____.201__ року (протокол № __).

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1.1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» для студентів спеціальності 081 «Право» освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр

Характеристика навчальної дисципліни	
1. Кількість кредитів ЄКТС	<u>4</u>
2. Кількість модулів: денна	<u>2</u> ; заочна -
3. Нормативна (варіативна) у відповідності до навчального плану:	<u>вибіркова</u>
4. Курс: денна	<u>3</u> , заочна -
5. Семестр: денна	<u>б</u> , заочна -
6. Денна форма навчання, годин: – загальна кількість: 1 семестр	<u>-</u> , 2 семестр <u>120</u>
– лекції: 1 семестр	<u>-</u> , 2 семестр <u>18</u>
– практичні заняття: 1 семестр	<u>-</u> , 2 семестр <u>30</u>
– самостійна робота: 1 семестр	<u>-</u> , 2 семестр <u>-72</u>
– вид підсумкового контролю: 1 семестр	<u>-</u> , 2 семестр <u>- ПМК</u>
– кількість годин на тиждень: 1 семестр	<u>-</u> , 2 семестр <u>- 3</u>

Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр

Таблиця 2.1. Робочий графік навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» на II семестр 2016/17 навчального року для студентів спеціальності 081 «Право»

Вид навчального заняття	Тижнів, годин															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Аудиторне – 48 год., у т. ч.:	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4
- лекція – 18 год.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
- практичне – 30 год.		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2. Самостійна робота студента – 72 год., у т. ч.	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5
- виконання домашніх завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
- підготовка до практичних занять	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3
4. Проведення поточної модульної роботи								X								X
5. Форма контролю:																
- ПМК																X
- екзамен																

**Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом
навчального часу за видами занять**

Таблиця 3.1. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання спеціальності 081«Право»

№ п / п	Назва модулів, тем дисципліни	Кількість годин за видами занять					
		разом	аудиторні заняття			позааудитор на робота	
			лекції	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота	індивідуально консультатив на робота
1	2	3	4	5	6	7	8
Модуль 1. Юридична техніка							
1.	Загальна характеристика правової регламентації роботи з юридичними документами	6	2	–	–	4	–
2.	Юридична техніка як галузь наукових знань	6	2	–	–	4	–
3.	Техніка правотворчості	7	2	–	2	3	–
4.	Законодавча техніка	6	–	–	2	4	–
5.	Правила формування змісту нормативно-правового акта. Структурні та формальні (реквізитні) правила	7	2	–	2	3	–
6.	Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія	6	–	–	2	4	–
7.	Юридичні конструкції та презумпції	7	2	–	2	3	–
8.	Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та застереження як специфічні засоби юридичної техніки	6	–	–	2	4	–
9.	Техніка систематизації	6	–	–	2	4	–

	юридичних документів						
10.	Правореалізаційна і правозастосовна техніка	6	2	–	–	4	–
11.	Техніка тлумачення норм права	6	–	–	2	4	–
12.	Правотворчі та правозастосовні помилки	6	–	–	2	4	–
	Загалом:	75	12		18	45	–
Модуль 2. Складання процесуальних документів							
13.	Юридична техніка процесуальних актів адміністративного судочинства	8	2	–	2	4	–
14.	Юридична техніка процесуальних актів цивільного судочинства	8	2	–	2	4	–
15.	Техніка створення господарсько-процесуальних документів	7	–	–	2	5	–
16.	Юридична техніка процесуальних актів кримінального судочинства	8	2	–	2	4	–
17.	Юридична техніка процесуальних актів конституційного судочинства	7	–	–	2	5	–
18.	Техніка створення звернення до Європейського суду з прав людини	7	–	–	2	5	–
	Загалом:	45	6		12	27	–
	Разом:	120	18	–	30	72	–

Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни

Таблиця 4.1. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Юридична техніка», яка викладається для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право»

Назва розділу, модуля, теми та питання, що розглядаються на лекції	Обсяг годин	Назва теми семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Навчально-методична література (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Модуль 1. Юридична техніка				
<p>Тема 1 «Загальна характеристика правової регламентації роботи з юридичними документами». Лекція 1. 1. Загальна характеристика правового регулювання процесів створення та використання правових актів України. 2. Поняття та ознаки документа, юридичного документа, правового акта, нормативно-правового акта та індивідуального акта, їх</p>	2		–	1-16, 29-32, 41, 43, 68

1	2	3	4	5
співвідношення. 3. Класифікація юридичних документів.				
Тема 2 «Юридична техніка як галузь наукових знань» Лекція 2. 1. Поняття та ознаки юридичної техніки. 2. Структура юридичної техніки. 3. Види юридичної техніки.	2		–	17, 22, 23, 52, 59, 62, 75, 76, 78
Тема 3 «Поняття і сутність правотворчості». Лекція 3. 1. Поняття, види та принципи правотворчості. Загальна характеристика правотворчого процесу. 2. Поняття, ознаки, зміст та структура концепції нормативно-правового акта. 3. Поняття, зміст та види правової експертизи проектів нормативно-правових актів. 4. Основні правила підготовки нормативно-правового акта.	2	Практичне заняття 1 «Поняття і сутність правотворчості»	2	17, 22, 23, 53, 73, 78

1	2	3	4	5
<p>Тема 4 «Законодавча техніка». Лекція 4. 1. Поняття та значення законодавчої техніки. Принципи законодавчої діяльності. 2. Поняття законодавчого процесу та його стадії. 3. Підзаконна правотворчість. 4. Локальна нормотворчість.</p>	2	<p>Практичне заняття 2 «Законодавча техніка»</p>	2	17, 22, 23, 53, 73, 78
<p>Тема 5 «Правила формування змісту нормативно-правового акта. Структурні та формальні (реквізитні) правила» Лекція 4. 1. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів. 2. Застосування правил логіки при створенні нормативно-правових актів. 3. Правила побудови структури нормативно-правового акта. 4. Реквізитні вимоги стосовно форми нормативно-правових актів.</p>	2	<p>Практичне заняття 3 «Правила формування змісту нормативно-правового акта. Структурні та формальні (реквізитні) правила»</p>	2	16, 17, 22, 23, 46, 78

1	2	3	4	5
<p>Тема 6 «Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія»</p> <p>1. Поняття юридичної мови.</p> <p>2. Система лінгвістичних засобів. Вимоги до стилю нормативно-правових актів.</p> <p>3. Поняття юридичного терміна та термінології. Основні вимоги до використання юридичних термінів.</p>	-	<p>Практичне заняття 4 «Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія»</p>	2	16, 17, 22, 23, 42, 46, 78
<p>Тема 7 «Юридичні конструкції та презумпції» Лекція 5.</p> <p>1. Поняття та значення юридичної конструкції.</p> <p>2. Види юридичних конструкцій. Використання юридичних конструкцій при підготовці текстів юридичних документів.</p> <p>3. Поняття та ознаки юридичної презумпції.</p> <p>4. Класифікація юридичних презумпцій.</p>	2	<p>Практичне заняття 5 «Юридичні конструкції та презумпції»</p>	2	17, 22, 23, 27, 33, 57, 78
<p>Тема 8 «Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи</p>	-	<p>Практичне заняття 6 «Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та застереження як</p>	2	17, 22, 23, 78

1	2	3	4	5
<p>та застереження як специфічні засоби юридичної техніки»</p> <p>1. Поняття, ознаки та класифікація юридичних фікцій.</p> <p>2. Поняття, ознаки та класифікація юридичних аксіом.</p> <p>3. Поняття, ознаки та класифікація юридичних преюдицій.</p> <p>4. Поняття та класифікація юридичних символів.</p> <p>5. Поняття юридичного застереження.</p>		<p>специфічні засоби юридичної техніки»</p>		
<p>Тема 9 «Техніка систематизації юридичних документів»</p> <p>1. Систематизація нормативно-правових актів як вид юридичної роботи.</p> <p>2. Поняття та особливості кодифікації.</p> <p>3. Поняття консолідації та її ознаки.</p> <p>4. Поняття інкорпорації і правила її проведення.</p> <p>5. Комп'ютеризація роботи з систематизації.</p>	-	<p>Практичне заняття 7 «Техніка систематизації юридичних документів»</p>	2	17, 22, 23, 78

1	2	3	4	5
<p>Тема 10 «Правореалізаційна і правозастосовна техніка» Лекція 6. 1. Правореалізаційна техніка і правозастосовна техніка: поняття, співвідношення, значення. 2. Використання техніко-юридичних засобів у процесі підготовки правореалізаційних актів. Техніка ведення договірної роботи. 3. Акт застосування норм права як різновид правореалізаційного акта. Зміст та структура актів правозастосування. 4. Судова діяльність як різновид правозастосування. Види судових актів та вимоги до їх змісту.</p>	2		2	17, 22-25, 54, 55, 71, 78
<p>Тема 11 «Техніка тлумачення норм права» 1. Поняття і загальна характеристика тлумачення права. 2. Види тлумачення норм</p>	–	Практичне заняття 8 «Техніка тлумачення норм права»	2	17, 22, 23, 78

1	2	3	4	5
права. 3. Способи тлумачення норм права. 4. Інтерпретаційні акти.				
Тема 12 «Правотворчі та правозастосовні помилки» 1. Загальна характеристика юридичних помилок. 2. Помилки у правотворчості. 3. Помилки при прийнятті корпоративних актів.	-	Практичне заняття 9 «Правотворчі та правозастосовні помилки»	2	17, 22, 23, 45, 78
Модуль 2. Складання процесуальних документів				
Тема 13 «Юридична техніка процесуальних актів адміністративного судочинства» Лекція 7. 1. Юрисдикція адміністративних справ. Позовні заяви, заяви та клопотання у адміністративному судочинстві. 2. Правила складання й оформлення адміністративних постанов та адміністративних протоколів. 3. Допоміжні адміністративно-правові	2	Практичне заняття 10 «Юридична техніка процесуальних актів адміністративного судочинства»	2	11, 17, 18, 22, 23, 63, 68

1	2	3	4	5
документи: правила їх складання й оформлення.				
<p>Тема 14 «Юридична техніка процесуальних актів цивільного судочинства» Лекція 8. 1. Поняття та сфера застосування цивільно-правових документів. Види процесуальних актів-документів з цивільних справ. 2. Поняття позовної заяви. Види позовних заяв. Форма і зміст позовної заяви. 3. Заяви та клопотання у цивільному судочинстві. 4. Перегляд судових рішень та їх документальний супровід. Форма і зміст апеляційної, касаційної скарги, заяви про оскарження рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами.</p>	2	Практичне заняття 11 «Юридична техніка процесуальних актів цивільного судочинства»	2	14, 15, 17, 18, 20-23, 37-39, 58, 63, 72
<p>Тема 15 «Техніка створення господарсько-процесуальних документів» 1. Досудове регулювання</p>	–	Практичне заняття 12 «Техніка створення господарсько-процесуальних документів»	2	9, 10, 17, 18, 21-23, 26, 35, 74

1	2	3	4	5
<p>господарських спорів. Правила складання та оформлення претензії.</p> <p>2. Мирова угода та вимоги до її складання і оформлення.</p> <p>3. Позов у господарському процесі. Форма і зміст позовної заяви.</p> <p>4. Судові рішення у господарському судочинстві та вимоги до їх оформлення.</p>				
<p>Тема 16 «Юридична техніка процесуальних актів кримінального судочинства» Лекція 9.</p> <p>1. Поняття, ознаки та сфера застосування кримінально-процесуальних документів. Значення процесуальної форми у кримінальному судочинстві.</p> <p>2. Класифікація кримінально-процесуальних документів.</p> <p>3. Особливості оформлення кримінально-процесуальних документів.</p>	2	<p>Практичне заняття 13 «Юридична техніка процесуальних актів кримінального судочинства»</p>	2	12, 13, 17, 18, 19-23, 36-39, 44-51, 64, 65, 69, 79

1	2	3	4	5
<p>Тема 17 «Юридична техніка процесуальних актів конституційного судочинства»</p> <p>1. Поняття, підстава, зміст та форма конституційного звернення громадян та юридичних осіб до Конституційного Суду України.</p> <p>2. Конституційне подання та вимоги до його складання і оформлення.</p> <p>3. Рішення і висновки Конституційного Суду України.</p>	–	<p>Практичне заняття 14 «Юридична техніка процесуальних актів конституційного судочинства»</p>	2	1, 4, 6, 17, 18, 22, 23, 63
<p>Тема 18 «Техніка створення звернення до Європейського суду з прав людини»</p> <p>1. Поняття та підстави звернення до Європейського суду з прав людини.</p> <p>2. Порядок подання заяви до Суду.</p> <p>3. Типові помилки у зверненні до Європейського суду з прав людини.</p>		<p>Практичне заняття 15 «Техніка створення звернення до Європейського суду з прав людини»</p>	–	17, 18, 22, 23, 63
Всього, годин	18		30	

Розділ 5. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом навчальної дисципліни, засвоєння знань, надбання вмінь та навичок у вільний від аудиторних навчальних занять час. Самостійна робота студента складається із підготовки до семінарських та інших видів занять шляхом виконання усного та письмового домашнього завдання.

У процесі самостійної роботи студенти закріплюють навчальний матеріал, засвоєний на лекційних заняттях, а також опановують окремі програмні питання, що передбачені для самостійного вивчення.

Самостійна робота з підготовки до семінарських занять здійснюється за відповідним планом, що містить до кожної теми перелік програмних питань, які виносяться на обговорення на семінарське заняття та самостійне вивчення за відповідною темою.

Взявши за основу прослуханий лекційний матеріал, опрацювавши нормативно-правові акти, основну і рекомендовану для поглибленого вивчення літературу, студенти готують тези повідомлень, а також можуть обирати тему доповіді для презентації її на семінарі-дискусії. Дана доповідь повинна містити, крім висвітлення самої сутності виявленої студентами проблеми, обґрунтування її актуальності та власні пропозиції щодо її вирішення. Доповідь повинна стосуватися теми семінарського заняття, проте вона може охоплювати більш широке коло питань, ніж передбачаються планом семінарського заняття.

Також студенти самостійно виконують письмові домашні завдання (вирішують ситуаційні задачі, використовуючи навчально-методичний посібник (НМП) з навчальної дисципліни та керуючись методичними вказівками щодо їх розв'язання), здійснюють самоконтроль своїх знань за допомогою вирішення навчальних тестів, складання логічних схем, заповнення таблиць тощо.

З навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів» студенти виконують (письмово, з поданням викладачу для перевірки), керуючись НМП, такі види самостійної роботи:

1. Ознайомлення з рекомендованими джерелами і літературою до теми з підготовкою опорного конспекту питань для обговорення на семінарському занятті (студенти мають ґрунтовно опрацювати рекомендовані інформаційні джерела до теми, письмово скласти опорний конспект питань згідно НМП для обговорення на семінарському занятті).

2. Складання термінологічного словника до теми та підготовка до понятійного диктанту

(термінологічний словник оформлюється рукописно чи у друкованому вигляді за термінами, що зазначені до кожної теми у НМП).

3. Розроблення структурно-логічних схем за темами (структурно-логічні схеми за темами згідно НМП оформлюються рукописно чи у друкованому вигляді).

4. Виконання тестових завдань.

5. Ознайомлення з рекомендованими джерелами і літературою до теми з підготовкою опорного конспекту питань, що передбачені для самостійного опрацювання за темою (див. табл. 5.1.).

Таблиця 5.1. Технологічна карта самостійної роботи студента з навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів»

№ з/п	Назва розділу модуля, теми, з якої виносяться питання на самостійне опрацювання	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно	Література (порядковий номер за переліком)	Засоби контролю знань
-------	---	--	--	-----------------------

1	2	3	4	5
Модуль 1. Юридична техніка				

1	2	3	4	5
1.	Загальна характеристика правової регламентації роботи з юридичними документами	<p>1. Основні положення Закону України «Про інформацію» від 02.10.1992 р., «Про державну таємницю» від 21.01.1994 р., «Про національний фонд і архівні установи» від 24.12.1993 р., «Про звернення громадян» від 02.10.1996 р.</p> <p>2. Основні положення Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2011 р. № 1242 «Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади».</p>	1-16, 29-32, 41, 43, 68	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
2	Юридична техніка як галузь наукових знань	<p>1. Історія розвитку юридичної техніки: зарубіжний історико-правовий досвід становлення юридичної техніки та історико-правовий аналіз зародження і розвитку юридичної техніки в Україні.</p> <p>2. Особливості юридичної техніки в різних правових системах сучасності.</p>	17, 22, 23, 52, 59, 62, 75, 76, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
3.	Поняття і сутність правотворчості	<p>1. Правила оформлення посилань у нормативно-правових актах. Правила внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів.</p> <p>2. Опублікування нормативних актів: значення, терміни, офіційні і неофіційні джерела, мова, обмежувальні грифи.</p>	17, 22, 23, 53, 73, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів

1	2	3	4	5
4.	Законодавча техніка	1. Способи розробки законопроектів. Супровідні документи до законопроекту. Справа законопроекту. 2. Обговорення законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України з його наступним прийняттям або відхиленням (повністю чи частково).	17, 22, 23, 53, 73, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
5.	Правила формування змісту нормативно-правового акта. Структурні та формальні (реквізитні) правила	1. Загальні і специфічні логічні правила. 2. Правило мотивації прийняття нормативного акта. 3. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта. 4. Структурні одиниці тексту нормативно-правових актів: частина, розділ, глава, стаття, параграф, пункт, підпункт, абзац. 5. Єдність юридичної термінології та її значення.	16, 17, 22, 23, 46, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
6.	Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія	1. Використання багатозначних слів та іноземної юридичної термінології. 2. Застарілі слова (архаїзми) в юридичних текстах і мові. 1. Професіоналізми у праві.	16, 17, 22, 23, 42, 46, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів

1	2	3	4	5
7.	Юридичні конструкції презумпції та	1. Функції юридичних конструкцій. 2. Співвідношення юридичних презумпцій з іншими правовими припущеннями.	17, 22, 23, 27, 33, 57, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
8.	Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та застереження як специфічні засоби юридичної техніки	1. Використання юридичних фікцій для усунення юридичного конфлікту. 2. Вимоги до використання преюдицій в юридичному процесі. 3. Вплив юридичних застережень на ефективність правового регулювання.	17, 22, 23, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
9.	Техніка систематизації юридичних документів	1. Особливості систематизації рішень Конституційного Суду України. 2. Особливості систематизації міжнародних договорів. 3. Облік нормативно-правових актів.	17, 22, 23, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
10.	Правореалізаційна правозастосовна техніка і	1. Договір як основний вид правореалізаційних документів. 2. Техніко-юридичні особливості договорів.	17, 22-25, 54, 55, 71, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів

1	2	3	4	5
11.	Техніка тлумачення норм права	1. Прийоми і способи юридичної техніки при підготовці інтерпретаційних актів. 2. Техніка опублікування актів тлумачення норм права.	17, 22, 23, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
12.	Правотворчі та правозастосовні помилки	1. Основні дефекти правореалізаційних актів. 2. Редагування управлінських, адміністративно-правових, кримінально-процесуальних, цивільно-правових, цивільних процесуальних документів.	17, 22, 23, 45, 78	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
Модуль 2. Складання процесуальних документів				
13.	Юридична техніка процесуальних актів адміністративного судочинства	1. Специфічні особливості адміністративних протоколів порівняно з кримінально-процесуальними. 2. Мовні звороти, що застосовуються в адміністративно-правових документах.	11, 17, 18, 22, 23, 63, 68	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
14.	Юридична техніка процесуальних актів цивільного судочинства	1. Процесуальні документи з правовідносин права власності. 2. Процесуальні документи з трудових правовідносин. 3. Процесуальні документи з соціально-забезпечувальних правовідносин	14, 15, 17, 18, 20-23, 37-39, 58, 63, 72	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів

1	2	3	4	5
15.	Техніка створення господарсько-процесуальних документів.	1. Структура, складання і оформлення заяви про порушення справи про банкрутство до господарського суду. 2. Звіт ліквідатора майна банкрута.	9, 10, 17, 18, 21-23, 26, 35, 74	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
16.	Юридична техніка процесуальних актів кримінального судочинства	1. Процесуальні акти щодо визначення процесуального статусу учасників кримінального провадження. 2. Процесуальні документи щодо заходів забезпечення кримінального провадження.	12, 13, 17, 18, 19-23, 36-39, 44-51, 64, 65, 69, 79	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
17.	Юридична техніка процесуальних актів конституційного судочинства	1. Основні положення Закону України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 р. 2. Рішення і висновки Конституційного Суду України.	1, 4, 6, 17, 18, 22, 23, 63	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів
	Техніка створення звернення до Європейського суду з прав людини	1. Довіреність для Європейського суду на представника. Типові помилки у зверненні до Європейського суду з прав людини.	17, 18, 22, 23, 63	Бліц-опитування, тестування, індивідуальні завдання на картках, перевірка робочих зошитів

Розділ 6. Методики активізації процесу навчання

Інтенсифікація навчального процесу при викладанні дисципліни повинна здійснюватися на основі використання активних методів навчання, що дозволяє, вирішити проблему зростаючого інформаційного навантаження на студентів, поліпшити якість засвоєння ними вивченого матеріалу.

Серед навчальних технологій, що знаходять застосування для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни, можна виділити наступні:

- при проведенні лекційних занять:

- проблемні лекції, які переважно спрямовані на висвітлення основних змін у законодавстві, проведення порівняльного аналізу вітчизняної практики господарювання із зарубіжним досвідом, виявлення основних причин виникнення негативних тенденцій й кризових явищ в економіці України та окреслення шляхів їх подолання, а також ознайомлення студентів з науковою дискусією, що відбувається в юридичній літературі навколо визначення тих чи інших категорій, явищ, процесів;

- міні-лекції, які проводяться переважно за допомогою розроблених структурно-логічних схем, які охоплюють основний зміст питання, що розглядається, у структурованому вигляді, що є найзручнішим та найефективнішим способом сприйняття студентами ємної інформації у короткі проміжки часу. Для наочного зображення структурно-логічних схем використовується мультимедійний проектор, ілюстративний матеріал (роздатковий, наприклад, нормативно-правові документи, зразки договорів, наказів тощо), дошка;

- при проведенні практичних занять:

- робота в малих групах. Під час проведення дискусії, виконання практичних завдань викладач здійснює поділ студентів (за їх власним бажанням) на малі робочі групи по 4-5 осіб. Таким чином, у студентському колективі створюється дух суперництва, у кожного студента з'являється можливість викласти власну думку своїм колегам, серед різних інших думок студентів сформулювати найбільш вірну відповідь на поставлені викладачем чи іншими групами студентів питання. Дана форма проведення занять значно підвищує активність роботи студентів на семінарських (практичних) заняттях;

- презентація групою студентів розробленої ними теми, яка

охоплює актуальні проблемні питання, з проведенням подальшої дискусії між іншими «малими групами», викладачем та експертами (яких визначає викладач), з тих питань, що виносяться на обговорення;

– моделювання міні-ситуацій (використання кейс-методу). Застосування даної методики проведення занять дає змогу студентам отримати певні навички з прийняття ефективних рішень, адаптувати теоретичні знання до практичних умов, обробляти інформацію та виявляти тенденції розвитку певних явищ;

– колективне розгадування «малими групами» кросвордів, які містять основні терміни й категорії кожної з тем дисципліни. Дана форма контролю дає можливість викладачу перевірити ступінь засвоєння студентами основної термінології, а студентам закріпити й систематизувати отримані знання;

– дидактичні ігри: ділові, рольові, імітаційні. Кожен викладач, який веде практичні заняття, самостійно (можливо і за участю студентів) розробляє певні ігри і обирає тему заняття, на якій буде проводитися та чи інша гра.

Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю

Таблиця 7. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 8. Система нарахування балів за видами навчальної роботи

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Бали
1. Аудиторна		
1.1. Лекція		
1.2. Семінарське заняття	<p>2. Захист виконаного домашнього завдання 0-2</p> <p>3. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу 0-3</p> <p>4. Постановка та розкриття проблемного питання 0-2</p> <p>5. Виконання навчальних завдань 0-2</p> <p>6. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення 0-5</p> <p>7. Тестування 0-1</p>	
2. Самостійна та індивідуально-консультативна робота	<p>Виконання та захист індивідуальних навчально-дослідних завдань – написання наукового реферату, презентації, есе з визначеної проблеми;</p> <p>– пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою; 0-5</p> <p>– підготовка матеріалів власних досліджень до участі в науковій конференції; 0-10</p> <p>– участь у роботі правничого дискусійного клубу «Феміда»; 0-10</p> <p>– участь у роботі наукового гуртка «Ін Юре»; 0-10</p> <p>– підготовка публікації в наукових виданнях. 0-15</p>	
3. Поточний модульний контроль	Поточна модульна робота	0-10
4. Підсумковий контроль	Екзамен	-

Таблиця 9. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	1-15
	4. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0-5
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	2. Участь в наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Підготовка публікації в наукових виданнях.	20
	6. Оформлення сценарного плану дидактичної гри	10-20
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30.

Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки навчального процесу з навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів»

1. Юридична техніка та складання процесуальних документів: Завдання для аудиторного тестування студентів спеціальності 081 / Г. В. Терела [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.176/>

Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення

9.1. Перелік складових навчально-методичного комплексу з навчальної дисципліни «Юридична техніка та складання процесуальних документів»

1. Програма навчальної дисципліни
2. Робоча навчальна програма
3. Навчально-методичний посібник
4. Плани семінарських занять
5. Завдання для самостійної роботи студентів
6. Завдання для поточних контрольних робіт
7. Питання для підготовки до екзамену
8. Пакет комплексних контрольних завдань (робіт)

9.2. Перелік інформаційних джерел

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Офіційний вісник України. – 2010. - № 72/ 1. – Ст.2598.
2. Закон України «Про державну таємницю» від 21.01.1994 р. № 3855-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
3. Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах» від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр>
4. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>

5. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
6. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 р. № 422/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/422/96-вр>
7. Закон України «Про національний фонд і архівні установи» від 24.12.1993 р. № 3814-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>
8. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>
9. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-ІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
10. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. № 1798-ХІІ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-Х [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
12. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-ІІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
13. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-ВІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>
14. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-ІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
15. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-ІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2011 р. № 1242 «Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>

Література

Основна:

17. Манько Д. Г. Юридична техніка й технології [Текст] : курс лекцій / Манько Денис Григорович ; Міжнар. гуманітар. ун-т, Каф. теорії та історії держави і права. – Херсон : Грінь Д. С. [вид.], 2014. – 191 с.

18. Процесуальна документація: навч. посібник / П. М. Павлик, Ж. В. Удовенко, Т. М. Кілічава, Л. М. Райх. – 3-тє вид., переробл. та доповн. станом на 1 серп. 2010 р. – К. : Центр учб. л-ри, 2010. – 560 с.

19. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки, роз'яснення [Текст] : процес. док. слідчого, прокурора, адвоката, слідчого судді, суду / [В. В. Городовенко та ін.] ; за заг. ред. проф. М. А. Погорецького та О. П. Кучинської ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Нац. шк. суддів України. – Київ: Юрінком Інтер, 2015. – 545 с.

20. Процесуальні документи у цивільних справах : теорія, методика, практика : науково-практичний посібник / ред. С. Я. Фурса – К. : Правова єдність, 2011. – 895 с.

21. Процесуальні та договірні документи у практиці роботи / С. О. Теньков, О. В. Богатиренко, О. С. Головатенко [та ін.]. – К. : Професіонал, 2012. – 512 с.

22. Шутак І. Д. Юридична техніка [Текст] : курс лекцій для бакалаврів / Ілля Шутак; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького, Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Івано-Франківськ; Дрогобич : Коло, 2015. – 226 с.

23. Юридична техніка : навч. посіб. / Шутак Ілля Дмитрович, Онищук Ігор Ігорович; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького, Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Івано-Франківськ : [б. в.], 2013. – 495 с.

Додаткова:

24. Акти місцевих державних адміністрацій. (Зразки документів) : інформ.-довід. посіб. / С. В. Циц. – Хмельницький : [б. в.], 2009. – 168 с.

25. Балтаджи П. Юридична техніка правозастосовних актів: теоретичний аспект / П. Балтаджи // Південноукраїнський правничий часопис. – 2006. – № 2. – С. 68-70.

26. Беянович О. А. Процесуальні аспекти укладання мирової угоди в господарському суді // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 2. – С. 133-139.

27. Бойко Г. І. Юридична конструкція як засіб юридичної техніки [Електронний ресурс] / Г. І. Бойко // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – Вип. 73. – С. 190-198. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2014_73_33

28. Відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух (нормативна база, коментарі, зразки процесуальних документів) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Тараненко, А. О. Собакарь; Донецький юридичний ін-т МВС при Донецькому національному ун-ті. – Донецьк : [б. в.], 2005. – 134 с.

29. Документознавство. Зразки документів праводілової сфери: навч. посіб. / А. В. Корж. – 3-тє вид., стер. – К. : КНТ, 2009. – 314 с.

30. ДСТУ 2732-2004. Державний стандарт України. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять. Вид. оф. – К. : Держстандарт України, 2005. – 24 с.
31. ДСТУ 3582-1997. Державний стандарт України. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові. Загальні вимоги та правила. Вид. оф. – (Чинний від 01.07.98). – К. : Держстандарт України, 1998. – 24 с.
32. ДСТУ 4163-2003. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. Вид. оф. – К. : Держспоживстандарт, 2003. – 21 с.
33. Дутко А. О. Класифікація юридичних конструкцій як засобів законотворчої техніки [Електронний ресурс] / А. О. Дутко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» Юридичні науки. – 2014. – № 810. – С. 75-80. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2014_810_15
34. Заяви та клопотання до суду : зразки документів, коментарі / Л. Г. Залуцька. – Х. : Консульт, 2006. – 176 с.
35. Зразки документів у господарському процесі : станом на 2 квіт. 2012 р. : [наук.-практ. посіб.] / [Деледівка С. Г. та ін.]; за заг. ред. Деледівки Сергія Григоровича. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 703 с.
36. Зразки кримінально-процесуальних документів: дізнання та досудове слідство / М. А. Хазін [і др.]. – К. : Атіка, 2006. – 235 с.
37. Зразки процесуальних документів (досудове розслідування) [Текст] : наук.-практ. посіб. / [О. І. Перепелиця та ін.]; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Ін-т підгот. юрид. кадрів для Служби безпеки України. – Харків : Право, 2015. – 631 с.
38. Зразки процесуальних документів: посібник / А. М. Бірюкова [и др.]; ред. С. О. Куринська; Академія адвокатури України, Школа адвокатської підготовки. – К. : Прецедент, 2005. – 176 с.
39. Зразки цивільно-правових документів: науково-практичний посібник / за ред. В. О. Кузнецова. – К. : Істина, 2011. – 712 с.
40. Киця О. С. Методологічна основа дослідження юридичної техніки актів судового тлумачення [Електронний ресурс] / О. С. Киця // Право і суспільство. – 2014. – № 3. – С. 22-29. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2014_3_6
41. Коментовані зразки документів (за чинним законодавством України) / А. М. Єрух [и др.]. – Х. : Страйд, 2005. – 368 с.
42. Коментовані зразки документів (за чинним законодавством) : у 3 т. / за заг. ред. В. М. Марченка, О. Д. Чуєвої. – Х. : Страйд, 2010. – 440 с.
43. Косович В. М. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки [Текст] : [монографія] / В. М. Косович. – Л. : Тріада-плюс, 2010. – 211 с.
44. Красницька А. Юридичні документи: техніка складання, оформлення та редагування : посібник / А. Красницька. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К. : Парламентське вид-во, 2006. – 537 с.

45. Красницька А. Правила-вимоги юридичної техніки щодо процесуальних актів кримінального судочинства / А. Красницька // Юриспруденція: теорія і практика. – 2009. – № 1. – С. 7-13.
46. Красницька А. Правозастосовні помилки у текстах процесуальних актів кримінального судочинства / А. Красницька // Судова апеляція. – 2009. – № 1. – С. 28-33.
47. Красницька А. Удосконалення мови процесуальних актів кримінального судочинства / А. Красницька // Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи : зб. матеріалів наук.-практ. конф. – К., 2006. – С. 79-82.
48. Красницька А. Юридична техніка пам'яток права періоду княжої влади: (на матеріалі договору Русі із Візантією 911 року та Короткої редакції «Руської Правди») / А. Красницька // Юриспруденція: теорія і практика. – 2010. – № 8. – С. 7-13.
49. Красницька А. Юридична техніка процесуальних актів кримінального судочинства / А. Красницька // Науковий вісник НАВСУ. – № 2. – 2003. – С. 120-128.
50. Кримінальний процес України: тези лекцій; ігри; процесуальні документи: навчальний посібник для студентів вузів / В. В. Молдован, Р. С. Кацавець. – К.: Алерта, 2012. – 357 с.
51. Кримінальний процесуальний кодекс України: структурно-логічні схеми і таблиці, типові бланки та зразки процесуальних документів: наук.-практ. посіб. / [Андрєєв Р. Г. та ін.]. – К.: Алерта, 2012. – 734 с.
52. Кримінально-процесуальні документи: досудове та судове провадження: навчально-практичний посібник / О. П. Кучинська. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 406 с.
53. Лебеденко В. І. Юридична техніка: поняття, призначення, методологічні засади застосування [Електронний ресурс] / В. І. Лебеденко // Інформація і право. – 2014. – № 2. – С. 52-56. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Infpr_2014_2_13
54. Легін Л. М. Законодавчий процес в Україні: теоретико-правове дослідження [Текст]: монографія / Людмила Михайлівна Легін; Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Івано-Франківськ; Дрогобич: Коло, 2015. – 132 с.
55. Легка О. Юридична техніка законодавчих та правозастосовних актів / О. Легка // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 1. – С. 101-107.
56. Мічурін Є. О. Техніка складання договорів: науково-практичний посібник. Серія «Практика і закон». – Харків: Юрsvіт, 2011. – 536 с.
57. Онищук І. І. Техніка юридичного письма в нормативно-правових актах [Текст]: монографія / Онищук Ігор Ігорович; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького, Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Івано-Франківськ: Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки, 2014. – 225 с.

58. Онишук І. Юридична техніка конструювання норми права / І. Шутак, І. Онишук // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 2. – С.39-44.
59. Перунова О.М. Процесуальні акти-документи з цивільних справ [Текст] : монографія / О. М. Перунова ; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х. : ХНАДУ, 2013. – 203 с.
60. Пильгун Н. В. Перспективи вдосконалення юридичної техніки в Україні [Електронний ресурс] / Н. В. Пильгун, А. С. Смітюх // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2014. – № 1. – С. 42-46. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2014_1_10
61. Письмові процесуальні документи досудового розслідування податкових злочинів: практикум [Текст] : навч. посіб. / Г. Л. Чигрина [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь : Вид-во НУДПСУ, 2016. – 557 с.
62. Правочини. Зразки нотаріальних документів: навчально-практ. посібник : Коментар цивільного законодавства, нові види договорів, зразки нотаріальних документів, коментар до окремих зразків документів / Є. О. Мічурін. – Х. : Еспада, 2004. – 464 с.
63. Пригара Л. Юридична техніка: поняття, структура, ознаки / Л. Пригара // Часопис Київського університету права. – 2004. – № 2. – С. 26-31.
64. Процесуальна документація: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. М. Павлик [и др.]. – 2-е вид. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 464 с.
65. Процесуальні акти кримінального судочинства : юридична техніка, шляхи вдосконалення: дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Красницька А. В.; Київський національний ун-т внутрішніх справ. – К., 2008. – 232 арк.
66. Рожнова В. В. Практикум зі складання кримінально-процесуальних документів (досудове провадження) : навч.-практ. посіб. з метод. реком. /В. В. Рожнова, О. Ф. Штанько, Ю. І. Азаров. – К. : Вид. Паливода А. В., 2009. – 308 с.
67. Роїна О. М. Збірник позовних заяв. практичний посібник. – К. : КНТ, 2011. – 204 с.
68. Суд. Зразки документів (заяви, позовні заяви, скарги, клопотання) : практ. посібник / упоряд. І. А. Куян. – 3. вид., доп. і перероб. – К. : Оріяни, 2004. – 252 с.
69. Сучасне діловодство : зразки документів, діловий етикет, інформація для ділової людини / уклад. Н. Г. Горголюк, І. А. Казімірова ; ред. В. М. Бріцин. – К. : Довіра, 2007. – 687 с.
70. Тertiшник В. М. Кримінально-процесуальне право України : підручник. – 4-те вид., доп. і переробл. – К. : Вид-во А.С.К., 2010. – 1120 с.
71. Трудові відносини в Україні. Нормативні документи. Зразки документів. Коментарі / уклад. В. В. Шаботинський ; Державний департамент нагляду за додержанням законодавства про працю, Територіальна держ. інспекція праці у Київській області. – К. : МВЦ «Медінформ», 2006. – 328 с.

72. Укладання трудового договору : коментар, нормативна база, зразки документів / Є. К. Пашутинський. – 3-є вид., змінене та допов. – К. : КНТ, 2008. – 240 с.

73. Цивільні процесуальні документи : посібник / уклад. С. О. Куринська. – К. : Прецедент, 2011. – 352 с.

74. Чернолуцький Р. В. Роль юридичної техніки в законопроектній діяльності [Електронний ресурс] / Р. В. Чернолуцький // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Право. – 2014. – Вип. 7. – С. 118-129. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vmdu_pr_2014_7_16

75. Чундак-Дев'ян, Маріанна Володимирівна. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів [Текст] / Чундак-Дев'ян Маріанна. – Ужгород : [б. в.], 2013. – 547 с.

76. Шутак І. Юридична техніка як сфера наукових знань і навчальна дисципліна / І. Шутак // Вісник Національної академії правових наук України. – 2013. – № 3. – С. 81-86.

77. Шутак І. Концептуальні міркування щодо впровадження навчальної дисципліни «Юридична техніка» [Електронний ресурс] / І. Шутак // Вісник Національної академії правових наук України. – 2015. – № 4. – С. 21-28. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vapny_2015_4_4

78. Шутак І. Юридична техніка міжнародного права: (загальнотеоретичний аспект) / І. Шутак // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2011. – № 2. – С. 87-92.

79. Юридична техніка: доктринальні основи та проблеми викладання [Текст] : тези доп. та повідомл. учасників наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 верес. – 1 жовт. 2015 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого [та ін.] ; за ред. проф. В. В. Комарова та І. Д. Шутака. – Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2015. – 177 с.

80. Яновська О. Г. Кримінальне провадження. Процесуальні документи захисту [Текст] : посібник / О. Г. Яновська, Л. Л. Лазебний. – К. : Прецедент, 2013. – 159 с.